

No.

PWYLLGOR CRAFFU BYW'N IACH A GOFAL CYMDEITHASOL

Cofnodion cyfarfod anghysbell a gynhaliwyd ar 11 Ionawr, 2022

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol: Y Cynghorydd S.J. Griffiths (Cadeirydd); Y Cynghorydd N.C. Thomas (Is-Gadeirydd); Cynghorwyr J. Aviet, J.E. Charles, O. Griffiths, T.H. Jarvie, R. Nugent-Finn a J.W. Thomas.

Hefyd yn bresennol: Cynghorwyr L. Burnett (Dirprwy Arweinydd ac Aelod ac Aelod Cabinet Addysg ac Adfywio), B.T. Gray (Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol ac Iechyd) ac E. Williams (Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cyfreithiol, Rheoleiddio a Chynllunio).

723 CYHOEDDIAD -

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwrwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol."

724 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 7 Rhagfyr, 2021 fel cofnod cywir.

725 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau.

726 ASESAD ANGHENION POBLOGAETH (CGC) –

Dywedodd Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd y Bwrdd Iechyd Prifysgol, Fiona Kinghorn, fod yr adroddiad drafft gerbron y Pwyllgor yn ymwneud ag ail Aseiad Anghenion y Boblogaeth (AAB) ar gyfer Caerdydd a Bro Morgannwg, yn dilyn y cyhoeddiad cyntaf yn 2017. Roedd angen darllen yr AAB ochr yn ochr â'r Aseidiadau Llesiant ategol ar gyfer Caerdydd a Bro Morgannwg er mwyn cael dealltwriaeth gynhwysfawr o'r rhanbarth.

Cynhaliwyd yr AAB rhwng mis Mai 2021 a mis Mawrth 2022 ac roedd yn rhoi diweddariad o adroddiad 2017. Defnyddiwyd data ac adroddiadau presennol i lywio'r aseiad, ochr yn ochr â gwaith ymgysylltu pwrpasol ar ffurf arolygon (ar gyfer y cyhoedd, plant a phobl ifanc, pobl yng Ngharchar Caerdydd, a gweithwyr proffesiynol / darparwyr) yn ogystal â grwpiau ffocws.

No.

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Gweithredol fod gwelliannau mewn gwasanaethau gofal a chymorth wedi'u gwneud ar draws yr holl grwpiau poblogaeth ers AAB 2017, er gwaethaf heriau COVID-19. Roedd COVID-19 wedi cael nifer o effeithiau, gan gynnwys galw cynyddol am wasanaethau, yn enwedig iechyd meddwl, a newid modelau darparu ar gyfer llawer o wasanaethau.

Drwy gyflwyniad PowerPoint a chyda chymorth cydweithwyr eraill y BIP, hysbysodd y Cyfarwyddwr Gweithredol y Pwyllgor ar y themâu, y dulliau addysgiadol, yr anghenion gofal a chymorth yn ogystal ag ystod a lefel y gwasanaethau sydd eu hangen fel y nodir yn yr AAB.

I gloi, dywedodd y Cyfarwyddwr Gweithredol y byddai'r AAB yn cael ei gyflwyno i Gabinet Bro Morgannwg ar 28 Chwefror 2022, a'r Cyngor Llawn ar 7 Mawrth 2022 i baratoi i'w gyhoeddi ar 1 Ebrill 2022. Byddai AABau yn y dyfodol yn mabwysiadu dull model hybrid, gyda diweddariadau data meintiol treigl, a diweddariadau canfyddiadau ymgysylltu cyfnodol.

Yn dilyn y cyflwyniad a'r cwestiynau dilynol gan y Pwyllgor, ychwanegodd cydweithwyr BIP Betsi Cadwaladr:

- Nid oedd y 17 thema (penodau) a nodwyd o fewn yr AAB mewn trefn a arweinir gan angen ac roeddent yn deillio o'r cod ymarfer a oedd yn nodi 9 thema gyffredinol y mae'n rhaid eu cynnwys o fewn yr AAB. Nododd AAB 2017 fod themâu ychwanegol ceiswyr lloches, ffoaduriaid, camddefnyddio sylweddau a chyn-filwyr yn berthnasol i ardal Bro Morgannwg ac felly roedd wedi parhau yn y drafft yn 2022.
- Byddai annog ymddygiad iach a chynyddu dulliau atal yn cael ei wneud drwy waith Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd a'r Fro a chynlluniau cysylltiedig lluosog. Byddai'r wybodaeth yn yr AAB yn cael ei defnyddio ochr yn ochr â'r cynlluniau a enwyd i lywio penderfyniadau a ffyrdd ymlaen ar gyfer gwahanol brosiectau a mentrau'r BGC.
- Byddai lefel yr ymgysylltu â'r boblogaeth a'r dulliau dilynol o adeiladu'r asesiad o anghenion bob amser yn parhau i fod yn bwnc i'w wella. Casglwyd rhywfaint o adborth gan nifer fach o ddefnyddwyr gwasanaeth, fodd bynnag, ni wnaed penderfyniadau ar ganlyniadau'r arolwg yn unig.
- Roedd niferoedd disgwyliad oes yn seiliedig ar ystadegau marwolaethau a'r newid mewn patrymau mewn cydraddoldebau cymdeithasol.
- Roedd gostyngiad yn nifer y boblogaeth ar gyfer pobl o dan 16 oed o ganlyniad i gyfuniad o ganran y bobl hŷn a gostyngiad yn y gyfradd ffrwythlondeb gyffredinol.
- Yn anffodus, ni fyddai'r data a gasglwyd fel rhan o gyfrifiad 2021 ar gael cyn i AAB 2022 gael ei gyhoeddi ar 1 Ebrill 2022 ar ôl cwblhau proses ymgynghori gyfreithlon.

Diolchodd cydweithwyr y BIP i'r aelodau am eu cwestiynau gwerthfawr a'u hymroddiad wrth astudio'r AAB drafft a chadarnhaodd y byddai'r pwyntiau canlynol a godwyd gan yr aelodau yn cael eu defnyddio i ddiweddarau'r drafft cyfredol:

- Dim sôn am gapasiti gwelyau mewn ysbytai a chyfraddau defnydd mewn perthynas â chleifion a dderbynnir o ganlyniad i anhwylderau bwyta.

No.

- Anghysondeb yn nifer y Plant a'r Bobl Ifanc ag anghenion cymhleth ar gyfer Bro Morgannwg (823) o gymharu ag ardal Caerdydd (784) er bod gan Gaerdydd boblogaeth lawer mwy.
- Dim sôn am ymglymiad cyn cyfiawnder a chamau dargyfeirio ac ataliol mewn perthynas â phlant a phobl ifanc i fynd i'r afael â throseddu ymysg pobl ifanc.

I grynhoi, ailadroddodd yr Aelod Cabinet dros lechyd a Gofal Cymdeithasol y llinell amser adrodd ar gyfer AAB 2022 o fewn y Cyngor a gofynnodd yn garedig i unrhyw sylwadau pellach gan y pwyllgor gael eu rhannu â chydweithwyr y GIG neu'r Swyddog Gwasanaethau Democraataidd cyn 14 Ionawr 2022.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach a godwyd, gwnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD – Bod adroddiad drafft Asesiad Anghenion Poblogaeth Caerdydd a Bro Morgannwg 2022 yn cael ei nodi.

Rheswm dros yr argymhelliad

Gyda golwg ar gynnws yr adroddiad atodedig.

727 MONITRO REFENIW A CHYFALAF AM Y CYFNOD 1 EBRILL I 30 TACHWEDD 2021 (CGC) –

Dyweddodd y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Cyfrifeg y rhagwelwyd y byddai angen i'r gwasanaethau cymdeithasol gael trosglwyddiad heb ei gynllunio o bosibl o gronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn o £1.101m.

Mewn perthynas â'r Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc, rhagwelwyd y gallai'r alldro ar ddiwedd y flwyddyn fod yn amrywiant andwyol o tua £618k. Roedd cryn bwysau o hyd ar y gyllideb lleoliadau plant o ystyried cymhlethdodau'r plant sy'n cael eu cefnogi ar hyn o bryd a'r lleoliadau cost uchel y mae eu hangen ar rai o'r plant dan sylw i ddiwallu eu hanghenion. Effeithiwyd ymhellach ar hyn gan y pandemig COVID-19 a'r galw sylweddol uwch am leoliadau a phrinder yr opsiynau sydd ar gael. Fodd bynnag, parhaodd y gwaith i sicrhau bod y plant yn cael eu lleoli yn y lleoliadau mwyaf priodol a chost-effeithiol.

Roedd Llywodraeth Cymru (LIC) yn darparu cyllid ychwanegol drwy'r Gronfa Adfer Gofal Cymdeithasol ac roedd cynigion o ran ei ddefnydd eisoes wedi'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru. Dyrannwyd £947k i'r Gwasanaethau Plant a byddai hyn felly'n lliniaru'r pwysau a nodwyd eisoes. Roedd yr hawliad grant Caledi ym mis Tachwedd i Lywodraeth Cymru yn £70k a oedd yn ymwneud â'r costau ychwanegol ar gyfer lleoliadau allanol a Gweithwyr Cymdeithasol asiantaeth o ganlyniad i'r pwysau cynyddol oherwydd COVID-19. Nid oedd yr hawliad hwn wedi'i dderbyn eto gan Lywodraeth Cymru ond, os caiff ei gymeradwyo, byddai'n lliniaru'r sefyllfa unwaith eto. Byddai unrhyw orwariant ar ddiwedd y flwyddyn yn cael ei ariannu o gronfeydd wrth gefn y Gwasanaeth Cymdeithasol.

No.

Ar hyn o bryd, ar gyfer y Gwasanaethau i Oedolion, rhagwelir y byddai gorwariant o £500k yn ymwneud â chyllideb Pecynnau Gofal Cymunedol. Roedd pwysau parhaus ar y gyllideb, a oedd yn gyfnewidiol dros ben, ac felly parhaodd y gwaith i asesu sefyllfa realistig ar ddiwedd y flwyddyn. Roedd y sefyllfa bresennol yn ystyried cyllid ychwanegol a gafwyd gan Lywodraeth Cymru drwy'r Gronfa Adfer Gofal Cymdeithasol. Byddai unrhyw orwariant ar ddiwedd y flwyddyn yn cael ei ariannu o gronfeydd wrth gefn y Gwasanaeth Cymdeithasol.

Ychwanegodd y Swyddog fod targed arbedion ar gyfer y flwyddyn wedi'i osod ar £135k a rhagwelwyd y gellid sicrhau arbedion y Gwasanaethau Cymdeithasol erbyn diwedd y flwyddyn, ond byddai'r sefyllfa'n cael ei hadolygu wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi. Rhagwelwyd na fyddai'r arbediad Hamdden yn cael ei wneud yn llawn eleni.

I gloi, mae'r Swyddog wedi hysbysu'r Pwyllgor ar y gyllideb gyfalaf a gymeradwywyd ar hyn o bryd, sef £5.726m, a thynnodd sylw'r aelodau at baragraffau 2.9 a 2.10 o'r adroddiad oedd yn nodi llithriad yn y cynllun cyfalaf i'r swm o £233k mewn perthynas â'r Ardal Chwarae yn Stanwell a Chynllun Dehongli Parc Gladstone.

Yn dilyn cyflwyniad y Swyddog, gofynnodd yr Is-gadeirydd am y pwysau yr oedd y Cyngor yn eu profi o ran defnyddio staff asiantaeth i gyflenwi am ddiffygion yn y staff sydd ar gael a/neu anawsterau recriwtio. Mewn ymateb, cadarnhaodd y Cyfarwyddwr fod staff asiantaeth yn cael eu defnyddio ar draws pob adran o fewn y Gyfarwyddiaeth ond mewn perthynas â staff asiantaeth mewn cartrefi gofal yn benodol, roedd costau cyflogaeth staff asiantaeth yn cyfateb yn fras i gostau cyflogaeth y Cyngor ei hun. Mewn perthynas â'r Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc, cafodd costau staff asiantaeth a gyflogir yn y gwasanaeth eu gwrthbwysu i raddau helaeth gan y swyddi gwag sy'n bodoli ar hyn o bryd yn y gwasanaeth, ond cydnabu'r Cyngor fod costau staff asiantaeth yn y sector gryn dipyn yn uwch na chyfraddau cyflogaeth y Cyngor.

Rhoddodd Pennaeth y Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc sicrwydd iddi fod pob ymdrech wedi'i gwneud i recriwtio a chadw staff parhaol. Yn ogystal â'r costau sy'n gysylltiedig â gweithwyr cymdeithasol asiantaeth, roedd heriau sylweddol hefyd o ran nodi staff asiantaeth â'r sgiliau a'r profiad angenrheidiol o ystyried y galwadau ar y sector asiantaeth hefyd.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach a godwyd, gwnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD – Nodi'r sefyllfa o ran cyllidebau refeniw a chyfalaf 2021/22.

Rheswm dros yr argymhelliad

Gan ystyried cynnwys yr adroddiad.

728 DIWEDDARIAD AR FWRDD PARTNERIAETH RANBARTHOL
CAERDYDD A BRO MORGANNWG (CGC) –

Roedd yr adroddiad, fel y'i cyflwynwyd gan Gyfarwyddwr Integreiddio Iechyd a Gofal Cymdeithasol y GIG ar gyfer ardal Caerdydd a Bro Morgannwg, Cath Doman, yn crynhoi cynnydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a wnaed ers yr adroddiad diwethaf a dderbyniwyd gan y Pwyllgor ym mis Ionawr 2021, gan gydnabod effaith barhaus a threiddiol COVID-19 ar wasanaethau ar draws y bartneriaeth a'r effaith gysylltiedig ar gynnydd datblygiadau mwy strategol.

Ceir manylion llawn am weithgareddau ac effaith y BPRh yn Adroddiad Blynyddol Partneriaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol Integredig Caerdydd a Bro Morgannwg 2020 - 2021, a darparwyd y ddolen iddo yn yr adroddiad eglurhaol.

Dywedodd Cyfarwyddwr y GIG mai'r gobaith oedd y byddai'r adroddiad blynyddol yn ddiddorol ac addysgiadol i unigolion 'go iawn' yr effeithiwyd arnynt gan waith y BPRh ac roedd yn falch o adrodd bod y BPRh wedi parhau i wneud cynnydd mawr er gwaethaf effaith sylweddol Covid-19.

Daeth yr adroddiad i ben gyda throsolwg o'r blaenoriaethau allweddol yn y flwyddyn i ddod, gan gynnwys cynlluniau i hwyluso cynaliadwyedd ariannol hirdymor ar gyfer y prosiectau hynny a oedd wedi profi eu bod yn hanfodol wrth gefnogi canlyniadau llwyddiannus i bobl ledled y rhanbarth. Byddai'r BPRh yn parhau i aeddfedu ei ddull gweithredu sy'n canolbwyntio ar y boblogaeth drwy'r Partneriaethau 'Dechrau'n Dda' a 'Heneiddio'n Dda' a sefydlu trefniadau i oruchwylio'r rhaglenni gwaith sy'n gysylltiedig â'r agenda 'Byw'n Dda'.

Yn rhinwedd ei swydd fel Cadeirydd presennol y BPRh, yn ogystal â'r Aelod Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, amlygodd y Cynghorydd Gray waith pellgyrhaeddol a hynod gydweithredol y BPRh ac felly'r angen cynyddol i hysbysebu ymdrechion y BPRh drwy gynifer o lwybrau adrodd â phosibl er mwyn sicrhau bod defnyddwyr gwasanaethau ac aelodau fel ei gilydd yn ymwybodol o gynnydd; yn ogystal â nodi unrhyw fylchau yn y gwasanaethau sydd eu hangen fwyaf ac nad ydynt yn cael eu hadrodd arnynt ar hyn o bryd.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau, gwnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD –

- (1) Nodi'r gwaith sy'n cael ei wneud, a'r cynnydd a wnaed, gan Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a Bro Morgannwg, gan gynnwys y canlyniadau sy'n cael eu cyflawni ar gyfer pobl leol.
- (2) Bod y Pwyllgor yn derbyn diweddariad blynyddol pellach ar waith y Bwrdd ym mis Ionawr 2023.

Rhesymau dros yr argymhellion

- (1) Ystyried cynnwys yr adroddiad i godi ymwybyddiaeth o waith Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a Bro Morgannwg.

No.

(2) Hysbysu Aelodau am waith y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol i sicrhau bod cysylltiadau ag agenda ehangach Awdurdod Lleol Bro Morgannwg a blaenoriaethau allweddol yn cael eu hystyried a'u sicrhau.

729 OLRHAIN ARGYMHELLIAD CRAFF 3YDD CHWARTER 2021/22 AC AMSERLEN RHAGLEN WAITH YMLAEN Y PWYLLGOR WEDI'I DIWEDDARU 2021/22 (RG) –

Diben yr adroddiad oedd adrodd ar y cynnydd ar argymhellion Craffu ac ystyried y Flaenraglen Waith ddiwygiedig ynghyd ag unrhyw lithriad ar gyfer 2021/22.

Dywedodd y Cadeirydd fod tracio argymhelliad y Pwyllgor (Atodiad A) yn gyfredol gyda'r holl bwyntiau wedi'u labelu fel rhai wedi eu cwblhau.

Yna, tynnodd y Cadeirydd sylw'r aelodau at baragraff 2.3 o'r adroddiad eglurhaol a oedd yn nodi newidiadau arfaethedig i Flaenraglen Waith y Pwyllgor (Atodiad B) yn dilyn trafodaeth gweithdy a gynhaliwyd gan y Pwyllgor ar 9 Tachwedd 2021. Yn ogystal â'r pwyntiau hyn, dywedodd y Cadeirydd, ers cyhoeddi'r agenda ar gyfer y cyfarfod, fod cais pellach wedi'i dderbyn gan Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol i leihau Adolygiad o Leoliadau Blynyddol y Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc o bob dwy flynedd i bob blwyddyn.

I gloi, ychwanegodd y Cadeirydd fod yr holl adroddiadau a ddisgwyliid gan y Pwyllgor ar gyfer chwarter 3 wedi'u derbyn gan y Pwyllgor.

Heb unrhyw sylwadau na chwestiynau, gwnaeth y Pwyllgor wedyn

ARGYMHELLWYD –

(1) Cytuno ar statws y camau gweithredu a restrir yn Atodiad A i'r adroddiad.

(2) Cymeradwyo Rhaglen Rhaglen Gwaith Cychwynnol y Pwyllgor wedi'i diweddarau, fel y'i hatodwyd yn Atodiad B i'r adroddiad, a'i lanlwytho i wefan y Cyngor yn amodol ar wneud y newidiadau canlynol ymlaen llaw:

- Pob nodyn fel y nodir ym mharagraff 2.3 o'r adroddiad eglurhaol; a
- Dileu Adroddiad Adolygu Lleoliad Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc chwe mis fel bod yr adroddiad yn cael ei dderbyn yn flynyddol yn unig.

Rhesymau dros yr argymhellion

(1) Parhau i olrhain argymhellion y Pwyllgor yn effeithiol.

(2) Er ystyriaeth a gwybodaeth y cyhoedd.